

efter de Anskuelser, der er udtalte fra Vælgernes Side. Jeg agter ikke at deltage i Afstemningen om Lovforslaget ved denne Behandling, men vil derimod stemme mod Lovforslaget ved dets tredie Behandling, og hertil slutter sig de ærede Medlemmer, som sammen med mig forleden Dag stemte imod Grundloven.

Ordføreren (J. Pedersen): Det ærede Medlem, der nu talte, nævnede den Forskel mellem Repræsentation efter Indbyggerantal, som fremkommer ved, at København faar 24 Mandater, og han gjorde gældende, at København derved fik 4 Mandater for lidt; men han forfulgte ikke denne Sag nærmere, idet han erkendte, at naar der skal tages Hensyn bl. a. til Befolknings-tætheden, saa kan det jo altid underkastes et Skøn, i hvilken Grad dette Hensyn skal tages, og der vil altsaa ikke kunne rejses grundlovmæssige Indvendinger imod, at denne Fordeling har fundet Sted, hvorved København faar nogle flere Indbyggere pr. Mandat end Øerne og Øerne igen nogle flere end Jylland. Det, det ærede Medlem særlig lagde Vægt paa, var, at den Ligelighed, som bør tilstræbes, ikke kunde opnaas ved den foreslaaede Valgmaade. Den fuldkomne Ligelighed kan jo aldrig naas; man kan kun komme den mere eller mindre nær. Jeg tror ikke, at man ved nogen Betragtning af Tal fra tidligere Valg vil være i Stand til nu at give noget troværdigt Billede af, hvordan denne Valglov vil virke, naar den nu træder ud i Livet. Jeg er, som det ærede Medlem hørte, ikke nogen Beundrer af denne Valglov og tror ikke, at den er heldig; men nu er det vedtaget, at gøre et Forsøg med den, og jeg mener, at man skal afvente Resultatet af dette Forsøg, før man dømmer. Hvorvidt Forholdsmæssigheden virkelig vil komme til sin Ret, efter at det er bestemt, at der skal være et Tillægsmandat for hver 4 Kredsmandater, er det vanskeligt i Øjeblikket at afgøre. Det kan godt være, at det vil slaa til; det kan ogsaa være, at det ikke vil slaa til, men lad os nu se, hvorledes det virker, saa kan man jo eventuelt senere forandre.

Naar det ærede Medlem vilde have, at man skulde slaa hele Landet, baade Øerne og Jylland, sammen i een Kreds og beregne Tillægsmandaterne efter det samlede Antal Stemmer i hele Omraadet, saa er det jo et Spørgsmaal, som har været Genstand for megen Forhandling, men derom har der i alt Fald ikke kunnet opnaas

Enighed, og jeg synes heller ikke, at det i og for sig er saa unaturligt, at Landet ved dette Folketingsvalg er delt i 3 store Omraader, København for sig, Øerne for sig og Jylland for sig. Derved opnaas dette, at den Fejl ved denne Valgmaade med Tillægsmandater, som jeg omtalte, første Gang jeg havde Ordet, at et Parti meget godt kan have et stort Stemmetal i en Egn af Landet uden at faa nogen som helst Nytte af Tillægsmandaterne, vil man i nogen Maade begrænse derved, at man tager disse Omraader hver for sig. Hvis et Parti faar det Antal eller faar flere Mandater, end det egentlig forholdsmæssigt var berettiget til at have ved Kredsvalget i Jylland, saa faar det ingen Tillægsmandater der, og hvis samme Parti da paa Øerne har mange Stemmer, men kun faar meget faa kredsvalgte Repræsentanter, saa vil det derved have Adgang til i nogen Maade at faa sine Stemmer repræsenteret paa Øerne eller i den Egn, hvor de er faldet, og det, tror jeg, er et Hensyn, man skylder Vælgerne at tage. Det vil være vanskeligt i Fremtiden at udøve en virksom Bestræbelse for at faa Vælgerne til at gøre deres Pligt ved Valgene, dersom de maa sige til sig selv: Det har ingen Indflydelse, enten vi rykker ud stærkt eller svagt paa den Egn; det kan gerne være, at det er til Gavn for Partiet, f. Eks. ovre i Jylland; paa Sjælland faar de ingen, og det er ligegyldigt, enten de stemmer saa eller saa, de faar alligevel ingen. Det er et Forhold, der ikke er heldigt, og det er der raadet Bod paa ved Delingen i 2 Omraader. Den har det, som sagt, ikke været muligt at komme ud over, og jeg tror heller ikke, det vilde være rigtigt at gøre det.

Det ærede Medlem nævnede ogsaa den Mulighed, at man kunde gøre Suppleringsmandaternes Antal flydende, saa at man indrettede det efter Behovet hver Gang. Dersom hans Betragtning var rigtig, vilde det føre til, at Mandatantallet var for lille, det vilde føre til, at man kom endnu højere op med Antallet af Folketingsmænd, op til et ganske ubestemt Antal, saaledes at ingen kunde vide, hvor stort det til sidst kunde blive. Jeg tror ikke, at man kunde vedtage en Valglov paa den Maade, i hvert Fald kan man ikke gøre det i dette Tilfælde. Om man senere skulde komme til en anden Kombination, hvorved man kunde sikre den større Ligelighed, som maatte vise sig at mangle, naar vi faar denne Valglov prø-